

ІВАН МАНІЛО

УКРАЇНА САМА...

1966

diasporiana.org.ua

Рецензійний примірник

Літературна новинка

ІВАН МАНИЛО

“УКРАЇНА САМА...”

(Туморески, байки, поезії, байки, ідилії, епіграми)

Ціна \$0.80. Замовлення висилайте на адресу:

WOLOSZAR,
P. O. Box 472, Vineland, N. J. USA

Надрукуйте. Привіт!

IM

ІВАН МАНИЛО

УКРАЇНА САМА...

Поезії,
Гуморески,
Байки,
Баляди,
Дружні літературні жарти

Об'єднання Українських Письменників
"ВОЛОСОЖАР"

Нью-Йорк

1966

Вайнланд

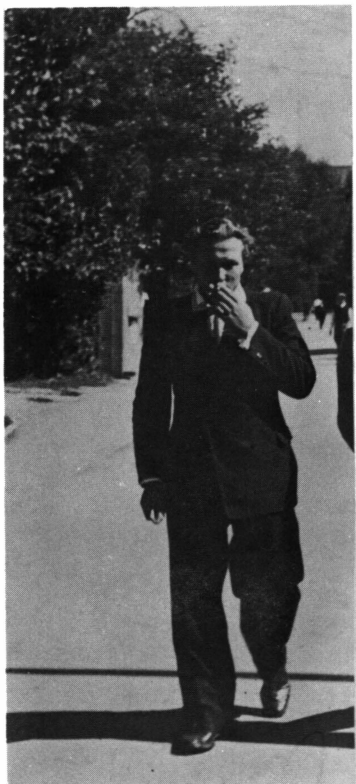
Передрук дозволенй

Тираж 1000

Printed by A. Orel

Не став би дивитись, схотів би забути, –
Так сили забути нема:
То рідні села, то рідні люди,
То наша Україна сама...

Борис Грінченко

ДО ЧИТАЧА

Я пишу тобі з Атлантик Сіті.
Тут живу, немов вареник ситий.

Плаваю, стрибаю, сплю з три тижні
Я безжурно. Хвилі дивовижні

І мене гойдають, мов маля...
Не спішу, читаючи. Земля

Крутиться нехай собі й летить.
Я ж ловлю палку надхнення мить,

Щоб хоч слово рідне на папері
Залишити й відчинити двері

В храм безсмертя, слави і краси...
Чую ж бо нащадків голоси...

Тож пишу, мій друже, не брешу,—
Я щодня по байці й по віршу!

БЕРЕГ

Ліні Костенко

Берег... Бережечок... Милий бережок...
Скільки протоптав я голубих стежок!

Скільки я книжок про тебе прочитав
У гаях веселих між пахких отав!

Бережечок... Берег... Рідний бережок...
Скільки я про тебе написав байок

І поезій мужніх, гострих епіграм!..
А тебе нікому, Дніпре, не віддам!

Смарагдові верби, хвилі-комиші
Арфами видзвонюють у моїй душі.

У дубовім гаї клекоти орла...
І з вогню кохання залишилась мла.

На Хортицькім березі золоті вали...
Там ми з поетесою в рай жаги пливли.

Я її, обласкану, на руках приніс
На шовкові килими там, де верболіз.

Місяць поміж зорями поблукав і щез.
В полум'ї кохання я згорів увесь...

Поцілунки зоряні, сяйво мрій і дум
Арфами видзвонюють там, де Кушугум...

Вірю, ми зустрінемось, милий бережок:
Я знайду до тебе ще тисячі стежок!..

ІВАНОВІ ФРАНКОВІ

Ми не стрічались, мрійнозорий,
Мене й на світі ж не було,
Коли ламав ти скелі-гори
І розганяв туманів зло...
Тумани ж ті вкривали доли,
Пливли в Карпатах, навісні...
А ти: "Нехай ні жар, ні холод
Не спинить нас в палкій борні!" –
Слова зривалися вогненні,
Передавались з уст до уст.
Ти – Каменярь, Народний Геній,
Немов Тарас Золотоуст.
...Минають дні, рокочуть роки,
Шумлять гаї нових століть.
Ти з нами йдеш сталевим кроком,
На нас мільйонів стан стоїть!!!

4-12 квітня, 1966
США

УКРАЇНА ІДЕ ПО ДОРОЗІ

Україна іде по дорозі
У пшеничнім вінку золотім...
А над нею схиляються грози,
Даленіє за обрієм грім.

Україно! Степи твої – казка,
В кольори їх веселка взяла.
Нехай Боже надхнення і ласка
Додає тобі сили й тепла!

Перебудь, пережди лиховісні
Дні негоди на горах Дніпра...
Ворогам, як це сказано в пісні,
Нам служити давно не пора!!!

ДЖАНОВІ Ф. КЕННЕДІ

Осінь, осінь! Над землею осінь
Пропливає, стелиться і йде...
А в твоєму буйному волоссі
Сивина сріблиться де-не-де.

Президенте! Міг ти уявити:
Білі коні... Грїб в сумних стрічках...
Прапором смугастим оповитий
По столиці твій останній шлях.

Світ увесь здригнувся від утрати,
Море суму скрізь і самота...
Президенте! Хто ж міг обірвати
Молоді, як сон, твої літа?

І здається: білогриві коні
Повернули в білий дїм кортеж,—
І встаєш ти знову, сили повний,
І народам руку подаєш!!!

25-ХІ-1963

КОЛИ КВІТУЮТЬ ЧЕРЕШНІ...

Коли квітують черешні і жовті, як мрія, кульбаби,
Лине крилатим Пегасом сонце на синій граніт...
Заучерявлені хмари – сіном натоптані гарби –
Гримлять і котяться в сляиво прийдешніх століть.

Рідний, милий Пегасе! З золота маєш вуздечку,
Шовково-вишневі на вітрі бринять твої поводи.
Понеси мене в край, де курай скаче в зоряну гречку,
Де Дніпро клекотить і безсмертям квітують сади...

Там я ріс, мов роса, у степах і садах придніпрових
І, обагривши меч Святослава во ім'я мети,
Я пішов у світи, повен щастя, дерзання й любови,
Повен щастя й любови я пішов у далекі світи...

Гітлеризм, сталінізм – відпливло все навіки повз мене,
Потонуло, хоч плавати й прагне, усяке бундючне сміття.
І проходжу тепер я, молодий, палахкий і надхненний,
В браму сонця й весни – і немає мені вороття...

1966

ГУЛЯЄ ВІТЕР...

Гуляє вітер в Гуляй-Полі,
Гуляє вітер в голові...
І журно хиляться тополі,
Немов поклони б'ють Москві...

Коли ж, коли державоброндза
Зведеться рать на Київ-шлях?
Коли збудуємо у грозах
Нову Америку в полях?

Коли Дніпровщина велика
Зітре з арени Ілліча
І прийде в рідне Поле Дике
Апостол Правди і меча?!

1966

ХМАРИНИ

Пливуть і пливуть хмарини
У небі сизім чужім...
Шукають вони Батьківщини? –
Вона не потрібна їм.

Немає в них Батьківщини –
Вигнання для них нема...
Над морем – смішні сльозини,
Над полем – лукава тьма.

Байдужі вони до Краю
/О, хай навіки б згорів!/
Вітчизна їх там, де немає
Ні горя, ні хижих вітрів.

Хмарини пливуть, хмарини –
Без серця і без душі...
Ридає десь Україна? –
Для неї вони чужі...

1966

ПАМ'ЯТІ ПОЕТА В. САМІЙЛЕНКА

Степ розлогий, придніпровський,
І роздолля трав,
І велику Україну
Рідну пригадав.
Смуток. Жах і безнадійність.
В Києві Че-Ка...
– Ой, загинеш, Україно,
Від більшовика!..
В чужині я плакав серцем,
Гнівом пламенів,
А приїхав і ридаю,
Жаль твоїх синів.
Мабуть, дорога Матусю,
Вже й мені не жить,
В тихих вербах не кохати
Дніпрову блакить...
Знаю добре: гнів пекельний
Горами гойда...
...А надворі ніч, як море,
Стогне та рида...
Самійленко впав на ліжку,
Груди біль стиска.
Бродить смерть навколо хати.
Чорна, мов Че-Ка...

ПРЕЗИДЕНТОВІ

Повітря, золото і хліб,
І воля й слава для народу...
Вже скільки літ, вже скільки діб, –
Як повернувся ти з походу?

О, лицарю! Тобі моя
Пошана всюди – в пісні й праці.
Хай осяйне твоє ім'я
Горить надією для націй!

На Північ, Схід уважно глянь:
Вирує морок Московії...
Заклич народи до повстань
За ідеали віковії!

Знедоленим ти зброю дай
І сам візьми у руки зброю...
Лише у подвигах дерзай!
Мов Цезар, виростай із бою!

Америка – твій сонцекрай –
Тобі у всьому допоможе...
Хай згинуть Брежнев, Чу-Ен-лай;
Зітри катів во ім'я Боже!

БАЛЯДА ПРО ТАРАСА

За байраком байрак,
А там степ та могила...
Т.Шевченко

За бенкетом бенкет,
А там степ та могили...
З домовини Поет
Встає сивий, похилий.

Встає сам уночі,
Бреде, пісню співає.
І ридають сичі
Над Дніпровим розмаєм.

О, куди ж ти ідеш,
Дорогий мій Тарасе?
Бачиш сляво пожеж,
Київ-канівську трасу...

Он дивись: німчура,
Хоч чужа, по хатах є,
І Росія з Дніпра
Сині хвилі ковтає.

Доки ж буде вона
Наші ниви топтати?
Ні, не мир, а війна
Кличе нас до відплати!

О, Тарасе! Між нас
Ще і досі біда є...
Твій крилатий Пегас
Жде тебе й виглядає.

Хай летить навмання
В Київ, Львів, Коломию...
Твого друга-коня
Я сльозами обмию.

Твій "Кобзар" – моноліт,
Твій Ярема живий ще...
Твоє ж слово гримить,
Наче те бойовище!

За бенкетом бенкет,
А там степ та могили.
З домовини поет
Встає мрійний і милий.

Встає сам... На снопи
Вінок слави складає...
А навколо степи,
Наче море безкрає...

В першому ряді стоять /зліва/
С.Підгайний, Гр.Костюк, У.Сам-
чук, О.Веретенченко, Дм.Чуб;
Другий ряд /зліва/: Л.Полтава, І.
Манило, Ю.Шерех – під час з'їзду
МУР'у 1948, Німеччина.

ЦВІЛЬ

Первертенко Василь
Має дім, автомобіль
І банкове має конто
У Нью-Йорку і в Торонто...

Тільки ж чути звідусіль:
Його серце вкрила цвіль,
Не читає цей дружок
Ні газет, а ні книжок...

Тож Вільяма – Василя
Проковтне чужа земля!

СОЮЗІВКА

Привіт тобі, Союзівко весела!
Привіт тобі, пошана й дружній спів!
За те, що ти нагадуєш нам села,
Дніпрові гори в сяєві степів;

За те, що ти до сонця-волі гінко
Простуєш у тім розвитку грімкім;
За те, що ти нову ясну сторінку
Перегорнула і в житті моїм...

Союзівко, ти рідна всім оселе,
Зростає, борись, традиції плекай!
Для тебе літо ширий килим стеле,
Мов дар країв, де сонце і розмай...

БОРУЛЯ-НЕВМИРАКА *

Драматург Карпенко-Карий
Показав колись його,
Висміяв гербові мари
Батька рідного свого.
Та не вмер той тип Борулі,
Він живе ще й досі в нас,
Всім у вічі тиче дулі:
– Я шляхтич, не свинопас.
І вже прізвище на-утич
/Не на-енко, -ук чи -як/
Він добрав собі "Жагутич"
Ще й хизується усяк.
Його предки дуже давні:
Понад триста літ тому
Вже були вони преславні...
Якщо вірити... йому.

А як ні, – читайте твори
Його власні з раннях літ:
Рід його там землю оре,
Проливає кров і піт.
Та ще й герб його – /пригляньтесь! –
Це з лопати справжній пшик,
Викуваний у циган десь, –
Чваньковитий молодик.
На лопаті – глек на воду,
Хоч і хвіст там павичів...
Задник він свого народу,
Хоч пристав до шляхтичів.

* Написано разом з В. Гедзем.

А наш герб – Тризуб залізний...
Степ... Повітря, мов вино...
Шляхтичеві ж мовим грізно:
– Геть іди собі, мано!
Все бундючне, все наносне
Нам чуже, мов "ча-ча-ча"...
Яр Жагутич гербоносний,
З-за Дніпра ти чи Збруча,
Не погань пера-меча!

* * *

МИ ЖИВЕМ...

Ми живем в світі пісні і слави,
Ми живем в сяйві зір-діядем...
В Світовій Незалежній державі
Ми в прийдешнє, мов лицарі, йдем.

Хто там виє, сонливий, на стронцій,
Під подушку сховавши обріз?..
Ті льки Київ нам сяє, мов сонце!
Україна – мета і девіз!

ШЕВЧЕНКО У ВАШІНГТОНІ

Ішов кобзар до Києва
Та сів спочивати...
Т. Шевченко

Ішов Кобзар Вашингтоном
Та сів спочивати,
А навколо сяйва море,
Високі палати...

Я вітаюсь: – Добрий ранок,
Дорогий Поете!
Чи пізнаєш? В Московії
Ми були в тенетах.

Було тоді... Бодай його
Не згадують нині.
Розорали Україну
Катюги Москвині.

Сидять хохли, малороси
По тепленьких норах,
А в Києві золотому
Бенкетує ворог.

О, Тарасе! Підведися,
Підійми правицю,
Поведи нас, українців,
За Вкраїну биться!

Стягни з печі, дай між плечі
Хохлам-лежобокам...
Втопи в Дніпрі навік-віки
"Рідних" лжепророків!

О, Тарасе! Що з тобою?
Чом голову низько
Похилив ти? – Україна
Вже від нас не близько...

На тій милій Україні,
Де лани співучі,
Кличуть нас додому, брате,
І Дніпро, і кручі!!!

27 червня 1964

ЙДУТЬ ДО МЕНЕ СПІВЦІ

Вол. Русальський... Осьмачка... Багрянний...
Юрій Клен і М. Ситник... Орест...
Їхні лица, немов у тумані...
І над кожним похилений хрест...

Я пройшов з ними доли і гори,
Їхня ціль – і моя була ціль.
І здається: Багрянний говорить,
Йдуть до мене співці звідусіль.

Що ж, заходьте, мов рідні, в гостину
/З вами, звісно, я бачивсь давно/,
В кабінеті моїм за Україну
Будем пити поезій вино.

Будем пити за Ваше здоров'я,
Келех слави й мене валить з ніг...
Ах, за вас проливав навіть кров я!..
Пиймо ж, друзі, за Вічність для всіх!

НОВОРІЧНІ СТРОФИ

Рік Новий – на поріг...
Скільки щастя зберіг
Ти для мене в Дніпровому Краї?
Я вернусь в боротьбі,
Де сади голубі
І поля, і ясні водограї...

Повернуся туди, –
До Дніпра, до руди,
До пшениці й вугілля Донбасу...
Тільки ж чорну мару –
Московщину стару
Ми повалимо в прірву завчасу!

Рік Новий – на поріг...
/Північ... Зорі... І сніг.../
О, привіт тобі, Вічності брате!
Над Москвою у вись
Хижі круки знялись,
А над Києвом – Божі палати!

НА БЕЗСМЕРТЯ, НА СЛАВУ...

На безсмертя, на славу ще треба пождати,
Збудувати у вічність високі мости...
Приїжджайте до мене в Сполучені Штати,
Будем разом палати, дерзати й рости!

У Сполучених Штатах я живу у палатах,
Мені пишуть листи Маланюк і Самчук...
Вже не треба мені ані слави, ні злата, –
Сонця котиться сніп до натруджених рук...

ВОЛ. СОСЮРІ

"Знов село... По блакитному трапу
Сходить сонце над маривом нив..."
В.Сосюра

Хоч північний ведмідь криволапий
Твою Музу навік полонив, –
"Знов село... По блакитному трапу
Сходить сонце над маривом нив."

Твої груди в медалях і зорях,
І безсмертя здобув ти пером,
У Дніпрових гаях неозорих
Пропливає поезій пором.

На мечях сяє сонце – весна є...
УНР... І Трясило Тарас...
О, Сосюро! Петлюри немає,
Та й тебе вже немає між нас.

Знову Київ... І сонце все вище
Золотий підіймає кашкет...
– Це ж ховають кого? – вітер свиче.
– Це помер український поет!

1965

ПРОМЕТЕЄВІ У ВАШІНГТОНІ

Стоїш ти, батьку, мов залятий,
Самітником в чужім краю:
Американські ж демократи
Тут честь зневажили твою.

Де, скажеш, факти? Ось, будь ласка,
Початок зла, багно хули:
Ні Джансони, ні "рідні" Раски
Тобі руки не подали...

Бо їм здається, що за слово
Хвали тобі, якесь слівце,
Розгніваються всі хрещови,
Не пошанують їх за це!

А ми ж спимо... Співіснування...
Сумні віки в степах бредуть...
Нас заливає у туманах
Опортунізму каламуть...

1964

УПА /сонет/

Купа гною:

– Поглянь на мене: я гнию і мрю,
В моїм нутрі – дуєти хробаків...
Яка утіха в них! Як вітер віє
Понад хребтами стомлених віків!

А ти, УПА, гриміш у безнадії,
Дарма кладеш дідів і юнаків...
Повір мені: і ти ще занімієш...
Не трухлявіє лиш любов і гнів!

УПА :

– Нездарно кпиш, старезна Купо гною,
Аджеж не підеш ти на фронт зі мною
За волі скарб великий і дзвінкий...

Лежи в віках марудною марою!
Над древнім Києвом цвітуть левкої
І Слава Лицарям спліта вінки!!!

ПРОЩАЙ, УКРАЇНО!

Прощай, Україно, прощай!
Можливо, тебе не побачу...
А ляже на серце відчай, –
В чужині я гірко заплачу.

Проїшов Басарабію я,
Проїхав Румунію в квітні,
Де сонце вже так не сія,
Як в нас на Україні привітній.

Прощай, Україно, прощай!
Мене жде далека дорога...
А ляже на серце відчай, –
Полину до вічного Бога..

1944

НАД НЬЮ-ЙОРКОМ

Над Нью-Йорком небо й голуби,
Над Нью-Йорком яблуневий міт...
А у мене погляд голубий,
А у мене серце – брунькоцвіт;

А у мене брат є – слов'янин:
Він у "Слові" слово береже,
Лише він щороку сто перлин,
Наче Рильський, Рільке, Беранже...

А у мене друзі, мов дуби
Запорозькі – слави й сяйва спліт...
Над Нью-Йорком мрійні голуби
Розкльовали неба синій лід...

ЛЮБЛЮ БРОДИТИ Я...

Люблю бродити я по осяйнім Бродвеї!
Навколо все шумить, мов зоряні алеї,
І радісно гудуть підземні поїзди...
Такої не було в степах моїх їзди!

Такого не було надхнення, сили й чару,
Як від Бродвейського Волосожару,
Що сяє наокіл, в казковім ніби сні...
Тут вам зустрінуться: Самчук на білому коні,

Іван Евентуальний, Барка невгамонний
/Нотатники й книжки. Сивіють мудрі скроні/;
Чапленко й Діма, відшукавши третій берег,
Ідуть замріяні, а їм назустріч Рань і Шерех...

Палає сонце слави в високості.
Хмарини ген пливуть – ширококрилі гості –
З Дніпрової, як сон, далекої землі...
Від них хай ляже тінь і на моїм чолі!

ТРОЯНДА І ДІВЧИНА

Побіля терну килим стеле
Троянда юна – весен квіт...
Іде Ганнуся – цвіт, ой, леле! –
Іде і клониться: "Привіт
Тобі, ізранена сестрице,
У час пекельний і новий!
Ми відцвітем, немов терни ці...
Життя ж коротке – мить лови!"

ПАРОПЛАВИ ПЛИВУТЬ ДО ОДЕСИ...

Миколі Підгірному

Пароплави пливуть до Одеси,
До Одеси пливуть кораблі...
Рідний Краю! Який ти чудесен!
Рідний Краю! Ти серце Землі!

Пароплави пливуть... О, кораблики,
Чом я з вами причалить не зміг?
Чую сміх і ридання, і заклики:
"Повертайся на Рідний Поріг!"

Приїжджай до Козацької Балки,
До осяяних славою круч...
Українців не ділять ні сварки,
Ні Пациків, ні збурений Збруч!"

Українські степи мої милі!
Чую й бачу Москви каламуть:
Хоча Сталін давно у могилі,
Але сталінці й досі живуть!..

Пароплави пливуть до Одеси,
Лине сміх і ридання, і спів...
Рідний Краю! Який ти чудесен!
Ти ж оаза слов'янських степів!

...Пам'ятай же, Миколо Підгірний,
Що ти син України й Дніпра, –
Ідеалам Тараса будь вірний
І незламний, мов Київ-Гора!!!

1965-66, США

ВАЙНЛАНД

О, Вайнланд, Вайнланд! Ріки, фарми,
Веселі люди та сади.

О, недаремно, ох, недарма
Я став поетом-командармом,
Приїхавши здаля сюди...

О, Вайнланд, Вайнланд! Ген Мінвілле
Плекає в сутінках свій сон,
Де серце українське миле,
Неначе сонце повносило,
Бере й мене у свій полон!

"СМІШНІ СЛЬОЗИНИ"

Він видав раз "Смішні сльозини" –
Усіх знайомих здивував...
І слава, мов жар-птиця, лине
До нього в вишитий рукав.

Одні волають: – Гоголь рине!..
Другі: – Стефаника рука!
А треті: – Голос Черемшини!
Четверті: – Гнів і сміх Франка!

А я мовчу. Мені здається:
Нерівня горобець орлам...
Сіренька слава завжди в'ється
Там, де сірятини бедлам!!!

18 травня, 1966

ДЯДЬКО СЕМ І ХРУЦОВ

До Марксового "Капітала"
Хрущов прип'яв кришеник сала
Ще й з ложку масла напоказ...

І вже гримить він раз-у-раз:

"Америко!

Твої прийдешні покоління, –
Таке бо наше повеління, –
Лиш напоказ

десь матимуть сальце...

Дарма ти пнешся в заводіі
У світові.

Ми ж ростемо! Ракетодієм!

Тож закарбуй собі на носі це!"

Тут Дядько Сем, послухавши
хрущовські теревені,

Сказав: – Безбожнику!

Сміється з тебе навіть
Ленін;

Мізерний Мао

вже плює тобі в лице!!!

ОСЛИ І СОЛОВ'Ї

– Не прийняли мене до "Слова",–

Промовив Соловей – поет Грицько Діброва...

– Овва! Й мене ж не прийняли...

Осли

До нас не доросли!!!

МИКИТА І ЗІНА

Жив та був Хрущов Микита –
Мікояна побратим...
Українка Зіна Світа
Розбалакалася з ним:

– Що ж це ти, старий Микито,
Став немов без голови,
Придніпровське сало й жито
Загрібаєш до Москви?

Добре черево наїв ти
В древнім Києві моїм,
А тепер, несамовитий,
Щоб тебе ударив грім,

Тягнеш гроші, масло й жири
З українських громадян...
Чи вже хочеш до могили?
Чи до Сталіна-вождя

Ти бажаєш мандрувати?
Й Мікояна ж захопи!..
З цим пігмеєм головатим
В мавзолеї поруч спи!..

В Забайкаллі, в Казахстані
Нашим людям – чорна путь...
Ще вони, повір, повстануть
І Росію перетруть! –

Буде ж Київ, буде слава,
Придніпровська рине рать...
Буде Київська Держава
Для Слов'ящини сіять!!!

ЛИСИЦЯ ТА ЇЖАК

Порадила Лисиця Їжакові,
Щоб поголився він, причепурився,
Щоб виглядав, як личить козакові...
Їжак послухав ради, поголивсь.

Та як з'явився він із голим тілом, –
Лисиця хап його – і з'їла.

Їжаче, байки оцієї не забудь.
І завжди сам собою будь!

1966

ПАПУГА

Мені промовив раз Папуга:
"Країна Рад – це райська смуга..."
Від того ж "раю", від мороки
Я втік у світ такий широкий...

ВІРШОМАЗ

Багато віршів видав друком Яр
Жагутич,
Його книжками можна б завалити яр,
Як кинути із кручі,
Або нову Дніпрову греблю спорудити,
Пороги загатити, –
Та от біда: тих віршів навіть кури не читають,
Сміттям лиш заґрібають...
Що ж скажемо тепер? –
Пііта вмер...

1966

ВІДСІЧ

/За Дем'яном Б./

– "Ре-ве та стогне Д-ніпр ши-ро-кий!.."
Брехня! Ця річенька не має всіх оцих прикрас.
А там, напевно, й сам лежить Тарас,
Де маячить хрест чорний, одинокий!
Кого б мені спитати? Ба, сюди чалапає пастух.
Дідусю, будь здоров! Ім'я твоє?
– Явтух.
– Явтух? Уже старий ти і похилий.
Здається, пастухом давно ти, милий?
– Та, пане, змалечку.
– А слухай но, дідусю,
Ти знаєш, далєбі, чия то на горбі могила?
– Ех, покарай нечиста сила
Усіх на світі, от і побожуся,
Хто батька нашого не хоче знати!..
Це ж тут він спочива, добродій наш, кого
Замучили псарі-магнати,
Хто бідував за нас в кайданах...
– О-го-го!
– Ого ж! Оговкайте собі, бо ніде правди діти,
бо правду, що уже з коліски знають наші діти.
Та добре знаєте й сами!
– Недурно, чорт візьми!
З тобою, діду, слід би припинити ці дебати,
Хоч правду кажучи, про Кобзаря
Тобі корисно буде дещо більше знань придбати.
Ти зрозумієш бо тоді, що здря
Його змальовують Пророком-великаном...
– Як величать? Не був він паном!
– Розбещений! П'янюга він! Молився келеху з шампаном...
– Не з радощів!
– Не яганував ні Бога, ні царя!
Наплів про волю нісенітниць ворох,
Вселяв розбещеність, під'юджував кріпацькі душі...
Ну, що ж це ти замовк, Явтуше?
– Мовчу. Бо що ж казати? Хіба собі я ворог?

– Брудний, забутий горб... Та дивно, вельми дивно, діду...
до нього втопані стежки й шляхи ведуть з усього світу...

Невже дурних на цій плянеті розвелось до біса?

– Ех, – відповів Явтух, – ти Бога хоч побійся!

Із кого глум такий?! А сива голова!

Не дурні, рідний люд того не забува,

Хто спочива

Тут, в домовині...

Йдуть люди, моляться! Хоч іноді бува,

Замість людей, сюди двоногі лізуть свині!!!

1965-1966

ЗАДУМАЛО ВРАЖЕ "СЛОВО"...

Задумало враже "Слово"

враз забагатіти,

Назбирало графоманів

та й ну гомоніти:

– Ідіть, ідіть, графомани,

всі до мене в спілку,

Будем твори видавати,

пити мед-горілку!

Ідуть-бредуть словоблуди –

Костючков і Дривнич...

Тільки що ж це враже "Слово"

погляда на Північ?! –

Все "контакти" та "братання"

з тими, що з Москвою,

Україна ж шкандибає

бідною вдовою...

Схаменіться, блюдолизи,

бо біда вам буде,

Коли візьмуть вас у шори

українські люди!

ЛЮБОВНА БАЛАКАНИНА

/За Теоокритом/

Д і в ч и н а :

Був пастухом і Паріс, що розумную викрав Олену.

Д а ф н і с :

Краще скажи: пастуха цілувала Олена охоче.

Д і в ч и н а :

Ну, не хвалися, сатире! Цілунок – це діло пусте є.

Д а ф н і с :

Навіть в пустих поцілунках солодка прихована радість.

Д і в ч и н а :

Рот сполоскати я схочу, щоб виплюнуть твій поцілунок.

Д а ф н і с :

Губки свої сполоскала? Так дай, я ще раз поцілую.

Д і в ч и н а :

Краще б з вівцею обнявся, я ж дівчина чесна, самотна.

Д а ф н і с :

Кирпу не слід загинати! Бо юність майне, мов жар-птиця.

Д і в ч и н а :

Знаю: солодкий кишмиш та й троянда зів'яла – чудова.

Д а ф н і с :

Ближче прийди, під маслини, скажу тобі кілька слівцець я.

Д і в ч и н а :

Ні, не прийду. Ти ж уже раз заманив мене словом солодким.

Д а ф н і с :

Сядь ось під деревом цим, я заграю тобі на сопілку.

Д і в ч и н а :

Сам ти себе розважай. Не люблю я пісень жалісливих.

Д а ф н і с :

Ох, стережися, красуне, ти гніву богині з Патосу!

Д і в ч и н а :

Що мені з неї? Була б Артеміда до мене прихильна!

Д а ф н і с :

Краще мовчи, щоб не збила тебе й не взяла у тенета.

Д і в ч и н а :
Хай поціляє мене. Допомогу подасть Артеміда.
Д а ф н і с :
Ероса ти не уникнеш... Ще жодна його не уникла...
Д і в ч и н а :
Паном клянусь, утечу. Ти ж носи ярмо, скільки захочеш.
Д а ф н і с :
Ох, я боюся: найгіршого дасть він тобі чоловіка...
Д і в ч и н а :
Знай, вже ловили мене і ніхто не припав ще до серця.
Д а ф н і с :
З цим ось і я надійшов – одружитися хочу з тобою.
Д і в ч и н а :
Що ж мені, милий, робити з тобою? Одруження – клопіт...
Д а ф н і с :
В ньому ні горя, ні болю... Лиш радість, жага і безсмертя...
Д і в ч и н а :
Кажуть, жінки аж тремтять перед кожним своїм чоловіком.
Д а ф н і с :
Правда, вони верховодять. Не варто цього так жохатись.
Д і в ч и н а :
Я і родити боюся. Страшні, бач, Іліфії стріли.
Д а ф н і с :
Так, народити ж дитя допоможе твоя Артеміда.
Д і в ч и н а :
Все ж я не хочу родити й псувати прекрасного тіла.
Д а ф н і с :
Маючи милих дітей, у синах світ новий ти побачиш.
Д і в ч и н а :
Що ж ти в родину даси, якщо б я тут дала тобі згоду?
Д а ф н і с :
Ця ось отара моя і гаї й пасовища широкі.
Д і в ч и н а :
Зараз клянись, що не лишиш мене, тут, невинну, узявши...
Д а ф н і с :
Паном клянусь – ніколи, якщо б і прогнати схотіла.

Д і в ч и н а :
Спальню мені приготуєш і дім, і хліви, і комори?
Д а ф н і с :
Спальню тобі приготую; пасу я багату отару.
Д і в ч и н а :
Батькові б треба усе від душі розказати? Чи згода?
Д а ф н і с :
Сам він похвалить тебе, лиш почує про мене, кохана.
Д і в ч и н а :
Ім'я назви; воно, звісно, буває ласкаве й приємне.
Д а ф н і с :
Дафнісом звати мене, а батьками – Лікід і Номея.
Д і в ч и н а :
Що ж, ти з хорошого роду; та тільки і я не із гірших.
Д а ф н і с :
Знаю, в пошані твій рід; а отець твій зоветься Меналком.
Д і в ч и н а :
Гай покажи мені свій і де є, покажи, твоя хата.
Д а ф н і с :
Глянь, як чудово цвітуть і стрункі які тут кипариси!
Д і в ч и н а :
Кози, пасіться собі, пастухів я огляну маєток.
Д а ф н і с :
Мирно пасіться, бики. Покажу я лісок свій красуні...
Д і в ч и н а :
Робиш ти що це, юначе? До персів моїх доторкнувся...
Д а ф н і с :
Яблучка повні твої, подивлюсь я, сьогодні достигли.
Д і в ч и н а :
Паном клянусь, я тремчу. Вийми з пазухи руку пошвидше.
Д а ф н і с :
Мила, ну, сміло! Чому ти тремтиш? Ах, яка боязлива!
Д і в ч и н а :
В кущики тягнеш мене і забрудниш новеньку спідницю.
Д а ф н і с :
Глянь, під спідницю поклав я на травах пухку # вікну шкуру.

Д і в ч и н а :
Що це? Ти пояс зірвав з мене? Милий, признайся, для чого?
Д а ф н і с :
Мій це дарунок найперший тобі і богині з Патосу.
Д і в ч и н а :
Тихше, нещасний! Я чую, неначе наблизився хтось-то.
Д а ф н і с :
Ні, це про шлюб твій говорять струнки, молоді кипариси.
Д і в ч и н а :
Гола лишилась я зовсім – спідницю мою розірвав ти.
Д а ф н і с :
Ширшу і кращу куплю я – будь певна за мене, кохана!
Д і в ч и н а :
Все ти мені обіцяєш, а завтра і соли мені пожалієш...
Д а ф н і с :
Ах, якщо б міг, назавжди я віддав би тобі свою душу!
Д і в ч и н а :
О, не гнівись, Артемідо! Словам я твоїм непокірна.
Д а ф н і с :
Еросу дам я телицю, корову віддам Афродиті.
Д і в ч и н а :
Дівою в ліс я ішла, повертаюся жінкою з нього...
Д а ф н і с :
Ти вже дружина моя, колихатимеш рідних маляток...

...Так, оп'янівши у чарах кохання, квітучі і юні,
Поміж собою вони розмовляли. Й залишивши ложе,
Встала вона і до кіз повернулась, щоб знову їх пасти;
Сором в очах притаївся ще й радістю сповнилось серце.
Він до отари також повернувся, щасливий і пружний.

28 жовтня 1966

ЗАСИНЬООКЕАНСЬКА КОБРА

Неначе чесна, мила й добра,
Повзе до Росомахи хижа Кобра:
– Пригрій мене і дай м'яся і жита,
Ще й допусти до мельниківського корита!..
З-під древніх Золотих Воріт
Я принесла наснагу і привіт!

Заслухалася Росомаха,
На задніх лапках скаче й аха...

Минули дні. І написав мені Іларіон,
Що Кобра має твір "Хамелеон"!

І подзвонив з Канади Волиняк,
Що Росомаху трапив шляг...

* * *

Хоч, кажуть, правдонька й гірка, –
Ще Кобра вжалить і Стецька...

Дивлюся ж: Кобра, вигинаючись, повзе
До АБН і ОУНзе...

1966

КОСА І КАМІНЬ

Мене ти, Музо, полонила,
Хоч кажуть недруги: цураєшся Манила...

Коса покоси клала вряд
І, знай, звиваючись, дзвеніла,
Що камінь – недруг-азіят –
Стоїть, як пень, в густій траві
І коси рве старі й нові...

Коса палюча і гнучка
Іскрить на камені й гука:
– І ти твердий, і я міцна...
О, хто нас в світі поєдна?!

РЕНЕГАТ

Безжурний Коник-стрибунець
/Ох-ох, який він славний:
Сьогодні він – католик, був же православний/,
Стрибаючи сюди-туди і напрямець,
Через пшениченьку, будяччя і чебрець,
Натрапив на великого Жука,
Що вмів перлини і в гної шукать...
– Ну, як живеш, старий Жучище? –
Глузливо Коник-стрибунець. –
Чи віриш в те, що вище й вище?
Чи тільки віриш... в гаманець?
– Хоч знають всі: я – Жук... й моя хатина скраю...
Та я, проте, не кум тобі й не сват:
В чужу релігію, як ти, я не скааю,
Із Києва до Риму не літаю...
Ти ж – релігійний ренегат!!!

КОЛИ Б СВИНІ РОГИ...

Коли б Свині роги та дужії крила,
Вона б усю землю, літаючи, зрила;

Вона б обмарала Івана Манила,
Усіх поколола б і всім насвинила...

Біда тільки, друзі, що бідна Свиня ця,
В багні животіючи, мріє про щастя;

Про те, що ось в неї ще виростуть крила...
Й розлігшись в калюжі, мов пес той, завила...

* * *

Яка ж у цій баєчці мудрість і сила? –
Спішіть запитати в Івана Манила...

10 жовтня, 1966

БЕЗСМЕРТЯ

Ні, я не вірю в небиліці,
Ні, я не вірю в Рим-Москву...
Якщо помру в двадцятім віці,
То в двадцять першім оживу...

Моя весна – палке надхнення
Ще тільки лине іздаля,
Привіт від Глібова і Клена
Мене хвилює й окриля.

В нових полях, з-за лісу слави
Безсмертя їде на коні:
Воно – величне і ласкаве –
Давно всміхається мені...

1966

Зліва направо стоять: Ю.Балко, І.
Манило, Яр Славутич, М.Сядньов,
Л.Лиман, Л.Полтава /Авгсбург,
1948 р./

ЗМІСТ:

До читача	ст. 5
Берег	6
Іванові Франкові	7
Україна іде по дорозі	8
Джанові Кеннеді	9
Коли квітують черешні	10
Гуляє вітер	11
Хмарини	12
Пам'яті поета В. Самійленка	13
Президентові	14
Баляда про Тараса	15
Цвіль	17
Союзівка	"
Боруля-Невмирака	18
Ми живем...	19
Шевченко у Вашингтоні	20
Йдуть до мене співці	21
Новорічні строфи	22
На безсмертя, на славу	"
Вол. Сосюрі	23
Прометееві у Вашингтоні	24
УПА	25
Прощай, Україно!	26
Над Нью-Йорком	"
Люблю бродити я...	27
Троянда і дівчина	27
Пароплави плывуть до Одеси	28
Вайнланд	29
"Смішні сльозини"	"
Дядько Сем і Хрущов	30
Осли і Солов'ї	"

Микита і Зіна	ст. 31
Лисиця та Їжак	32
Папуга	"
Віршомаз	"
Відсіч	33
Задумало враже "Слово"	34
Любовна балаканина	35
Засиньоокеанська Кобра	39
Коса і Камінь	40
Ренегат	"
Коли б свині роги	41
Безсмертя	42

Книжки Івана Манила

- Колючий сміх /байки/, Авґсбург, Німеччина, 1946
Постріли з пера /гуморески, епіграми, пародії /,
Авґсбург, 1947
- Січ і відсіч /байки/, Мюнхен – Авґсбург, 1948
Запоріжжя сміється /поезії, гуморески, епіграми,
пародії/, Авґсбург, 1950
- Байкар /байки, поезії, гуморески/, Нью-Йорк – Він-
ніпег, 1953
- Пеани і кпини /гуморески, байки, пародії, епіграми/
Нью-Йорк – Вайнланд, 1960
- Грім за зорею /поезії, гуморески, байки/, Вайн-
ланд – Нью-Йорк, 1963
- Україна сама.../поезії, балади, гуморески, байки,
літ. жарти/, Нью-Йорк, 1966
- Меч Святослава /поезії, епіграми, байки/, готує-
ться до друку.

КРИТИЧНІ ГОЛОСИ /уривки з рецензій та листів/:

"...Я сердечно вдячний за "БАЙКАРЯ" і вже почав перечитувати. Свіже враження таке, що байки справжні: гідне продовження давньої української традиції в цьому жанрі. Опрацьовані; з поетичними поворотами образної думки; з лаконічністю, що так змістовно промовляє /"над словами"/. І – різноманітність ритміки...Щиро поздоровляю! Видатний успіх! – Василь БАРКА /20. січня 1954/.

"...Твори Манила – цікаве й надійне явище..." – Гр. ШЕВЧУК /Юр. Шерех?/ – "Час".

"Манило не лише ліричний поет. Добре звучать у нього й громадські мотиви. Прочитайте його вірш "На смерть Президента," вміщений у газеті "Свобода" за 13 грудня минулого року, і скажіть: де ви ще читали такий прекрасний, щирими почуттями наповнений вірш? Його треба було б перекласти англійською мовою і вмістити на сторінках найпопулярнішого журналу." Анатолій Галан – "Нові Дні."

"...Побажаємо Ів. Манилові всяких успіхів. Він безперечно має хист – цього ніхто не заперечує!" – Петро ВОЛИНЯК – "Нові Дні".

"...Тепер Іван Манило перебуває в США. Нова країна, нове життя, нові теми... Більше – попри всі обставини – праці над сабою, більше культури до таланту – і Україна не забуде про свого байкаря-емігранта." Л. Полтава – "Нові Дні".

"Ваші композиції в збірках "Колючий сміх," "Постріли з пера," а так само в журналі "Сьогодні" виявляють в авторі їх щирого шукача непротоптаних стежок." В. ВИННИЧЕНКО.

"Коли історики української літератури в еміграції писатимуть колись про "авторів із своїм обличчям", то до них напевно влічуть Івана Манила, відомого широкій читацькій громаді з коротких, влучних, часто сатиричних байок. Манило вправляється в цьому жанрі поетичного слова здавна й – треба це визнати – має за собою поважні досягнення... – Найвартісніші байки, в яких порушено загально-людські чи загально-українські питання. Вони, треба думати, залишаться тривким вкладом в українській літературі!" – Яр. РУДНИЦЬКИЙ /"Новий Шлях," 1954/.

"З великим задоволенням читач прочитає в "ЕЛЬДОРАДО" також актуальні байки Івана Манила, сучасного байкаря. Молодий письменник-байкар, за порівняно невеликий час, видав уже п'ять збірок, і заступлений у цій книжці здебільшого новими творами з цікавим змістом наших днів." М.ЩЕРБАК /"Гомін України," 1956/

"В байкарській творчості Іван Манило виявив себе дотепним майстром слова... Кожна байка дихає дотепністю, гумором, новизною." З.ДОНЧУК, "Нар. Воля!"

"...За своєю тематикою "БАЙКАР" є книга, яку можуть читати всі ступені нашого українського суспільства... "Байкар" – це 10-літня праця творчих зусиль ще молодого автора" – о.К.ДАНИЛЕНКО-ДАНИЛЕВСЬКИЙ /"Віра й Культура"/.

"З Манилових речей, уміщених у збірці "Ельдорадо", нам видається найкращою в жанровому розумінні байка "Яблуко." Інші мають елементи інших жанрів!" – В. Чапленко /"ВОЛОСОЖАР", ч.І. 1957/.

"... деякі наші письменники плакають, як жанр своєї творчості – сатиру й байку. Одним із представників цього жанру є Іван Манило, що визначається й організаційним хистом, гуртує біля себе товаришів-письменників... У збірці І. Манила "Грім за зорею" до кращих творів треба зарахувати: "Хрущі," "Лист старого емігранта," "Притча про силу," "Автобіографічне," "Американизується," "Українські Лямурети," "Із Юрківки," "Юрківка," "Федералістам," "На баштані," "На пасіці," "Слово українського вояка," "Вітер і вітрила," "Земле!" "Три мушкетери," "Товчуть воду," тощо. Є й декілька віршів про Т. Шевченка..." – Софія НАУМОВИЧ / "Визвольний Шлях," 1966/.

Замовлення на книжки висилайте на адресу:
WOLOSOWAR, P.O. BOX 472, VINELAND, N.J. U.S.A.

Об'єднання Українських Письменників
"Волосожар"